

IRTI HUUMEISTA – KIINNI ELÄMÄSSÄ

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2025

Hyväksytty syyskokouksessa 23.10.2024

Sisällys

TOIMINNAJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025.....	3
1. JOHDANTO.....	4
2. VISIO, STRATEGISET TAVOITTEET JA SISÄINEN VIESTINTÄ.....	5
3. YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN, KANSALAISTOIMINTA JA JÄSENPALVELUT.....	6
4. ALUETOIMINTA JA VERKOSTOTYÖ	7
5. KOULUTUSTOIMINTA.....	9
5.1. Koulutukset ja kurssit.....	9
5.2. Sisäinen koulutus.....	9
6. YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN.....	10
7. VAPAAEHTOISTOIMINTA.....	11
8. LÄHEISTYÖNKESKUS JA PERHETYÖ	13
9. KOUTSITOIMINTA	14
9.1. Huudikoutsit	15
9.2. Nuorisokoutsit.....	16
9.3. Läheiskoutsit.....	17
9.3. Muu koutsitoiminta.....	17
10. JOHTAMINEN, HALLINTO JA TALOUS	18
11. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	19
12. SEURANTA, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	19
TALOUSARVIO 2025.....	1

TOIMINNAJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025

STEA:n vuoden 2024 rahoituspäätökset ovat vaatineet Irti Huumeista ry:ltä, IH:lta, uudenlaista visiota ja kekseliäisyyttä, mutta järjestö on edelleen sitoutunut säilyttämään toiminnan laadun ja saatavuuden koko Suomessa sekä motivoitunut vahvistamaan kansalais-, vertais-, ammatillista- ja vapaaehtoistoimintaansa.

Irti Huumeista ry on käynnistänyt useita uusia kehittämishankkeita ja tehostanut yhteistyötä muiden päihde- ja mielenterveysjärjestöjen kanssa. Erityisesti järjestö on tiivistänyt hallinnollista ja koulutuksellista yhteistyötään, mikä vahvistaa toiminnan perustaa ja laajentaa asiantuntemusta.

Irti Huumeista ry käynnistää yhdessä Mielenterveystyön keskusliiton kanssa "Taklaa Stigma"-kampanjan, joka toimii Lasten oikeuksien päivästä Ihmisoikeuksien päivään. Tämä kampanja on suunnattu mielenterveyden, huumeiden ja lastensuojelun stigmaan liittyvien ennakkoluulojen vähentämiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi.

Irti Huumeista ry on löytänyt uusia innovatiivisia tapoja toimia sekä uusia yhteistyökumppaneita ja rahoitustapoja toiminnalle. Irti Huumeista ry tarjoaa digitaalista tukea ja hyödyntää tekoälyä osana seuranta- ja arviointityötä. Verkkokoulutuksia hyödynnetään ja tarjotaan laajasti suomalaisille sen lisäksi, että yhdistyksen sisäiset koulutukset turvaavat sen, että yhdistyksen toimijat on koulutettu ajankohtaisimmalla tutkimus- ja kokemustiedolla.

Perheissä on voimaa ja siksi myös Irti Huumeista ry on kohdentanut voimavarojaan siihen, että voisi tarjota erityistä tukea haavoittuvimmille ryhmille, kuten nuorille, lapsille ja heidän perheilleen entistä vahvemmin osana läheistyötä. Nämä panostukset ovat olleet elintärkeitä, sillä ne ovat antaneet toivoa ja konkreettisia ratkaisuja niille, jotka tarvitsevat eniten Irti Huumeista ry:n toimintaa.

Tulevaisuuden osalta Irti Huumeista ry:ssä ollaan optimistisia, mutta realistisia. Tiedämme, että edessä on haasteita, mutta uskomme vahvasti kykyymme kohdata ne yhdessä. Jatkamme pyrkimyksiämme löytää uusia rahoituslähteitä, kehittää toimintojamme ja tehdä yhteistyötä.

Yhdessä voimme tehdä suuria asioita ja vaikuttaa merkittävästi huumeekysymykseen ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Tavoitteenamme on, että vuosi 2025 jää historiaan vuotena, jolloin yhdessä otimme uudenlaisia, innovatiivisia askeleita kohti huumeetonta ja terveempää yhteiskuntaa.

Mirka Vainikka
toiminnanjohtaja

1. JOHDANTO

Irti Huumeista ry on valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva kansalaisjärjestö, joka edistää huumeettoman yhteiskunnan tavoitteita ja tukee huumeiden käyttäjiä, toipuvia sekä heidän läheisiään. Vuonna 2025 yhdistys juhlistaa 41. toimintavuottaan ja laajentaa palveluitaan innovatiivisin hankkein. Irti Huumeista ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton. Tarkoituksena on ehkäistä huumeiden käyttöä ja huumehaittoja sekä edistää huumeita käyttävien, toipuvien ja heidän läheistensä hyvinvointia ja toipumista.

Yhdistys tarjoaa erilaisia toimintoja, kuten koulutus-, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia sekä vertais- ja ammatillista tukea suomalaisille. Lisäksi yhdistys osallistuu huumeekysymystä koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tekee yhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa.

Perusta

Yhdistys perustettiin vuonna 1984, ja se toimii poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana kansalais- ja potilasjärjestönä. Irti Huumeista toteuttaa valtakunnallista ja alueellista vapaaehtois- ja vertaistoimintaa. Yhdistys edistää ihmisarvoisen elämän toteutumista. Arvot, jotka ohjaavat yhdistyksen toimintaa, ovat oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus, ihmisarvon kunnioittaminen, osallisuus, rohkeus, vastuullisuus, vapaus ja riippumattomuus.

Tavoitteet

- Tavoittaa valtakunnallisesti erilaiset kohderyhmät edistäen yhdenvertaisuutta ja kohtaamia hyvinvoinnin ja turvallisuuden lisäämiseksi.
- Tuo päihdetyön kokemuksellista ja tutkimuksellista tietoa paikalliseen työhön, mahdollistaen kohderyhmien yhteiskunnallisen osallisuuden ja vaikuttamisen.
- Tarjoaa tukea sekä ohjausta huumeisiin liittyvissä kriiseissä olevien ihmisten hädässä sekä tukee kriisityötä tekeviä toimijoitaan ja vastaa toimijoiden tarpeisiin.

Kohderyhmänä ovat huumeista tietoa tarvitsevat ihmiset, lasten ja nuorten vanhemmat, huumeita kokeilleet ja käyttävät ihmiset, huumeriippuvuutta sairastavat ja siitä toipuvat ihmiset, huumeita käyttävien ihmisten ja toipujien läheiset, vapaaehtoistyöstä kiinnostuneet ihmiset, toimittajat sekä eri alojen ammattilaiset, jotka kohtaavat huumehaasteitaan työssään, kuten opettajat, työelämän edustajat, huume- ja päihdetyön ammattilaiset sekä päättäjät ja viranomaiset.

Kansainvälinen toiminta tähtää tiedon ja kokemusten vaihtoon sekä eri maissa hyväksi todettujen, näyttöön perustuvien toimintatapojen ja -mallien jakamiseen, soveltamiseen ja käyttöönottoon.

Keskustelussa jaetaan tutkittua ja kokemusperäistä tietoa sekä muuta materiaalia hyödyntäen kansainvälisiä verkostoja esimerkiksi Norjasta, Tanskasta ja Portugalista.

Kansainvälistä huumeilannetta, huume politiikan kehitystä, erilaisia toimintatapoja sekä niitä koskevia selvityksiä seurataan ja arvioidaan. Tietoa hyödynnetään järjestön kehittämistyössä soveltuvin osin. Irti Huumeista ry toimii useissa kansainvälisissä päihde- ja mielenterveysalojen verkostoissa sekä seuraa muun muassa YK:n huumeainetoimikunnan CND:n (Commission on Narcotic Drugs) kokousta.

2. VISIO, STRATEGISET TAVOITTEET JA SISÄINEN VIESTINTÄ

Visiomme on yhteiskunta, jossa huumeiden käyttö ja siitä aiheutuvat haitat ovat merkittävästi vähentyneet. Strategiset tavoitteet kattavat ennaltaehkäisyä, toipumisen tukemisen, yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja monikielisen viestinnän laajentamisen.

Uudistamme viestintästrategiamme vastaamaan monipuolisesti eri kohderyhmien tarpeita. Tulevaisuuden Suomessa huumeiden käyttö, huume kuolemat ja huume haitat ovat vähentyneet. Yhdistys tukee huumeita käyttäviä, toipuvia ihmisiä ja heidän läheisiään. Lisäksi yhdistys ennaltaehkäisee huume haittoja yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasolla. Sisäinen ja ulkoinen viestintä tukevat strategian toteutumista yhdessä kaiken toiminnan kanssa.

Viestinnän painopisteinä vuonna 2025 ovat huumeita käyttävien ihmisten läheisten asema sekä stigman eli huumeisiin liittyvien negatiivisten asenteiden purkaminen. Irti Huumeista julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Irti-lehteä sekä materiaaleja, jotka vastaavat asiakkaiden ja muiden kohderyhmien tarpeisiin. Näitä ovat esimerkiksi tietopakettit päihdehaitoista ja -kuolemista, hoitomahdollisuuksista sekä läheisten tuesta. Lisäksi viestintä laatii tiedotteita ajankohtaisista huumeilmiöistä ja yhdistyksen tapahtumista. Tiedotteet jaetaan sekä valtakunnalliselle että alueelliselle medialle.

Irti Huumeista hyödyntää sosiaalista mediaa ja toiminnanjohtajan blogia nostamaan esiin ajankohtaisia huumeilmiöitä, tutkittua tietoa sekä läheisten ja toipuvien tarinoita ja painopisteiden mukaisia teemoja. Tavoitteena on edistää ihmisoikeuksien toteutumista ja lisätä yleistä tietoisuutta huumeiden kanssa kamppailevien ihmisten ja heidän läheistensä arjesta.

Vapaaehtoistyön merkitystä nostetaan esille erityisesti vapaaehtoistyön viikolla ja muissa kampanjoissa. Irti Huumeista kertoo vapaaehtoisten tarinoita ja tuo esille heidän tekemäänsä arvokasta työtä. Verkkopohjaisia viestintävälineitä kehitetään vapaaehtoisille, jotta he voivat osallistua viestintään entistä helpommin ja tehokkaammin. Tavoitteena on lisätä vapaaehtoisten näkyvyyttä ja vaikuttavuutta esimerkiksi luomalla heille visuaalisia pohjia, joiden avulla viestitään entistä tehokkaammin ja yhtenäisemmin.

Päätöksentekijöiden ja ammattilaisten tavoittamiseksi Irti Huumeista jatkaa suoria yhteydenottoja kuntapäätäjien, -vaikuttajien, sotealan ammattilaisten ja viranomaisten kanssa. Yhteisiä nettitapaamisia, joiden avulla lisätään tietoisuutta Irti Huumeista ry:n toiminnasta ja linjauksista, järjestetään. Samalla kerätään tietoa alueiden huumeilmiöistä ja päihdepalveluiden tilasta.

Irti Huumeista ry tekee tiivistä yhteistyötä muiden päihde- ja mielenterveysjärjestöjen kanssa. Tarvittaessa laaditaan yhteistiedotteita ja ylläpidetään tiiviitä kontakteja tiedotusvälineisiin. Lisäksi mediasuhteita maakuntien medioihin lisätään valtakunnallisen tunnettuuden kasvattamiseksi.

Viestintä tukee Irti Huumeista ry toimijoita vahvistamaan ja tukemaan viestinnällä jäsen- ja vapaaehtoistoimintaa, asiakastyötä, vaikuttamista, varainhankintaa ja edunvalvontaa. Tärkeimpiä viestinnän kärkiteemoja ovat läheisten tuki, huumehoidon kehittäminen sekä huumehaittojen ja -kuolemien vähentäminen.

3. YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN, KANSALAISTOIMINTA JA JÄSENPALVELUT

Irti Huumeista ry vaikuttaa muun muassa huumehaittojen ja nuorten huumekuolemien vähentämiseksi ja huumeisiin liittyvän stigman purkamiseksi. Päittäjiin ollaan yhteydessä sähköpostitse, puhelimitse, kasvokkaisissa tapaamisissa, koulutuksissa sekä vaikuttamistapahtumissa, kuten Porin SuomiAreenassa. Irti Huumeista ry:n kansalaisjärjestötoiminta vähentää eriarvoisuutta, lisää osallisuutta ja vahvistaa toimintaan osallistuvien ihmisten voimavaroja.

Yhteiskuntavaikuttaminen nostaa esiin ongelmia ja ratkaisuja hoidon tasavertaisessa saatavuudessa. Vaikuttamisen pyrkimyksenä on vähentää huumekuolemia, sisällyttää huumeita käyttävien läheisten hoidon tarpeen arviointi Käypä hoito -suositukseen, tartuntatautien ja C-hepatiitin eliminointi sekä erillisen huumeainestrategian luonti haittojen ja rikollisuuden torjumiseksi.

Toimittajien rooli on tärkeä julkisen keskustelun luomisessa. Irti Huumeista ry vaikuttaa siihen, että toimittajilla on käytössään luotettavaa tietoa mielenterveydestä, päihdeistä, syrjäytymisestä, huumerikollisuudesta ja huumehaitoista. Irti Huumeista ry tarjoaa medialle ensiarvoista tietoa esimerkiksi huumeita käyttävien läheisten tilanteesta. Päittäjiä kohdataan muun muassa SuomiAreenan keskustelutilaisuuksissa, ja heille toimitetaan ajankohtaista tietoa päätöksenteon tueksi. Lisäksi käydään aktiivista keskustelua hyvinvointialueiden kanssa.

Irti Huumeista aktivismiryhmä – Nolla huumekuolemaa ja Irti Häpeästä! aloittaa toiminnan, joka tuottaa kokemuspohjaista mielenterveys- ja hyvinvointiaktivismia nuorten aikuisten kanssa. Toiminnassa pyritään lisäämään toimijoiden osallisuutta ja yhteiskunnallista toimijuutta sekä vähentämään ulkopuolisuuden tunnetta. Ryhmä järjestää tapaamisia, koulutuksia, tapahtumia ja somesisältöä yhteistyössä eri järjestöjen kanssa. Tavoitteena on kasvattaa osallistujien ymmärrystä mielenterveyskysymyksistä ja päihdeongelmista sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti. Toimintaan osallistuu 18–35-vuotiaita nuoria aikuisia ja riippuvuussairaudesta toipuvia sekä heidän läheisiään. Toiminta keskittyy pääasiassa Helsingin alueelle, mutta se tähtää valtakunnallisuuteen. Toiminnan arviointi tapahtuu jatkuvan palautteen, kyselyiden ja havainnoinnin avulla.

Vertaistoimijoiden aktivistiryhmän toiminta suunnitellaan ja toteutetaan pääasiassa Helsingissä, mutta se kattaa myös valtakunnallisen ulottuvuuden. Toiminta tapahtuu sekä fyysisissä tiloissa että verkossa, joten se on saavutettavissa laajalle yleisölle. Aktiviteetteja järjestetään 1–4 kertaa viikossa, ja niihin osallistumista tuetaan myös verkossa tapahtuvalla viestinnällä ja vuorovaikutuksella.

Toiminta tarjoaa nuorille aikuisille ja riippuvuussairaudesta toipuville sekä heidän läheisilleen turvallisen yhteisön ja mahdollisuuden kehittää sosiaalisia taitojaan, vaikuttaa yhteiskunnallisesti sekä parantaa mielenterveyttään ja päihdekuntoutustaitojaan. Tavoitteena on lisätä toimijoiden osallisuuden ja yhteiskunnallisen toimijuuden kokemusta, vähentää ulkopuolisuuden tunnetta sekä lisätä ymmärrystä mielenterveys- ja päihdehaasteista.

Toiminnassa käytetään monipuolisesti erilaisia menetelmiä, kuten vertaisryhmätoimintaa, tapahtumien järjestämistä, koulutuksia, someaktivismia ja yhteistyötä eri järjestöjen kanssa. Tavoitteena on vaikuttaa myös päätöksentekoon ja yhteiskunnalliseen keskusteluun esimerkiksi päättäjien tapaamisten ja aktivismin kautta.

Toiminnan vaikuttavuutta seurataan jatkuvasti erilaisten mittareiden ja arviointimenetelmien avulla, ja kerättyä tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Lisäksi toiminta pyrkii vahvistamaan ihmisoikeuksien toteutumista sekä vähentämään huume- ja mielenterveyshaittoja tiedon lisäämisen ja stigmojen vähentämisen avulla.

4. ALUETOIMINTA JA VERKOSTOTYÖ

Alue- ja verkostotyön toiminnalla tähdätään siihen, että kohderyhmien tarpeet kuuluvat ja ne huomioidaan päätöksenteossa. Tästä syystä Irti Huumeista ry on tehnyt päätöksen kohdentaa resurssit uudelleen, vahvistaa rahoitus pohjaa ja priorisoida yhteistyötä mielenterveystyön, seksityön, asunnottomuuden, C-hepatiitin, HIV:n ja rikollisuudentorjuntatyön alueella.

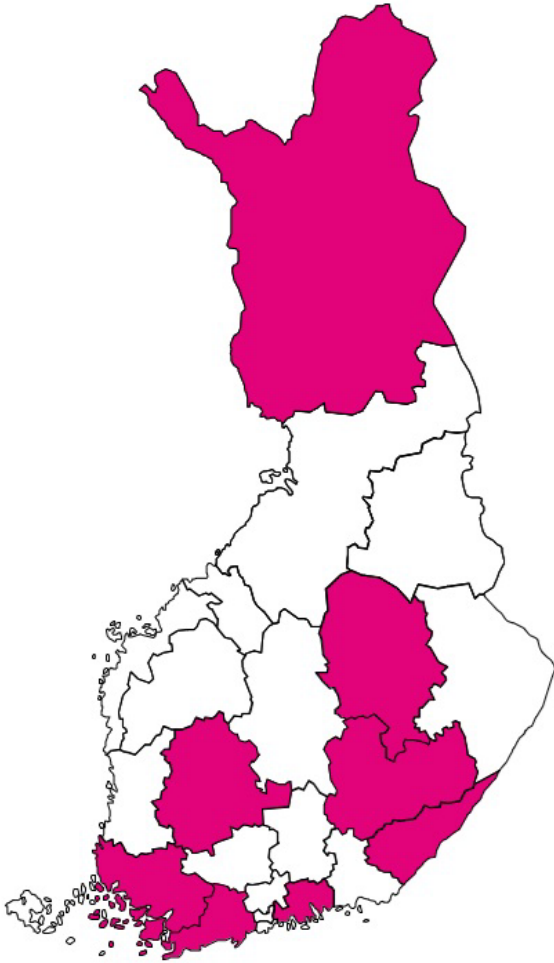
Yhteistyötä tiivistetään useiden päihde- ja mielenterveystyön kentällä työskentelevien keskeisten toimijoiden kanssa. Irti Huumeista ry toimii jo nyt Ehkäisevän päihdetyön verkostossa ja Marginaalissa elävien ihmisten kanssa työskentelevien Margit-verkostossa. Kumppanuuksia päivitetään ja uusia solmitaan esimerkiksi Mielenterveystyön Keskusliiton, Tukikohta ry:n, Stop Huumeille ry:n, Suojatie ry:n, Etappi ry:n sekä muiden alan järjestöjen kanssa. Lisäksi yhteistyötä laajennetaan myös muun muassa Pro-tukipisteeseen, Rikoksettoman Elämän Tuki ry:n, Vailla Vakinaista Asuntoa ry:n, Hiv Positiiviset ry:n, Ehkäisevän Päihdetyön Verkoston, Mielenterveyspoolin ja YK-liiton kanssa.

Nämä strategiset kumppanuudet mahdollistavat resurssien tehokkaamman käytön, tietotaidon jakamisen ja vaikuttavuuden maksimoimisen haastavassa rahoitustilanteessa. Näiden yhteistyökumppanien avulla järjestö pyrkii varmistamaan, että se voi jatkaa laadukkaiden ja kattavien palveluiden tarjoamista kaikkein haavoittuvimmille ryhmille, samalla kun se sopeutuu taloudellisiin realiteetteihin. Tämä lähestymistapa auttaa myös

vahvistamaan asiantuntijuutta ja vaikuttavuutta päihde- ja mielenterveystyön sektoreilla, edistämään globaaleja tavoitteita ja vastaamaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Aluetoimintaa kehitetään vahvistamalla johdon ja toimijoiden yhteistyötä kunta- ja hyvinvointialueilla. Hallinnollista ja taloudellista yhteistyötä tehdään ainakin Pirkanmaan, Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Etelä-Karjalan, Lapin, Etelä- ja Pohjois-Savon hyvinvointialueiden kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään taloudellisesti muun muassa Helsingin, Hämeenlinnan, Vantaan, Espoon ja Kuopion kanssa.

Kartta 1: Hyvinvointialueet, joiden kanssa tehdään yhteistyötä vuonna 2025

Työntekijöiden työaika kohdennetaan alueille, ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueella työskentelee 2–3 huume- ja nuorisotyöntekijää. Pääkaupunkiseudulla työskentelee 2–5 huume- ja nuorisotyöntekijää.

Vapaaehtoistoiminnan alueyhdyshenkilötoiminta on keskeinen osa alueellista yhteistyötä. Nämä yhteyshenkilöt toimivat linkkinä alueiden ja valtakunnallisen organisaation välillä ja tuntevat alueverkostot hyvin.

Vapaaehtoiset ja alueiden työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa näiden aluetyön malleja hyödyntäen. Tällainen yhteistyö mahdollistaa resurssien jakamisen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon eri alueiden välillä, edistäen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja päihdeongelmien ehkäisyä. Vapaaehtoiset ja alueiden

työntekijät tekevät myös muuta alueellista yhteistyötä muiden järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.

5. KOULUTUSTOIMINTA

Irti Huumeista ry kouluttaa ja järjestää kursseja ja koulutuksia Irti Huumeista ry:n toimijoille, yhdistyksen kohderyhmille sekä muille suomalaisille, jotka tarvitsevat tietoa huumeekysymyksestä. Järjestö tarjoaa kursseja ja tukitoimia huumeriippuvuudesta ja mielenterveysongelmista kärsiville pariskunnille. Näillä kursseilla käsitellään muun muassa huumeriippuvuuden vaikutusta parisuhteeseen, itsetuntemusta ja itsetuntoa, päihdeongelman hoitoa ja kuntoutusta, tunteiden säätelyä ja vuorovaikutustaitoja sekä omien voimavarojen vahvistamista.

5.1. Koulutukset ja kurssit

Irti Huumeista ry tarjoaa monipuolisen kattauksen erilaisia koulutuksia eri kohderyhmille. Huudit-seminaareja ja läheisseminaareja järjestetään eri alueilla huumetietoisuuden lisäämiseksi.

Iltapäiväseminaareja järjestetään vuoden aikana neljä. Iltapäiväseminaareihin voi osallistua verkkovälitteisesti, ja niiden tavoitteena on jakaa tutkittua ja kokemusperäistä tietoa osallistujille huume- ja läheisteemoista. Järjestettävät koulutukset vahvistavat yhdistyksen toimintaa sekä tarjoavat kohderyhmille lisää tietoa ja tukea.

Vertaisviikonloppuja ovat Läheistenviikonloppu, Perheviikonloppu ja Toipujien viikonloppu. Näissä viikonlopuissa on tarjolla vertaistukea, tietoa sekä ryhmämuotoista ammatillista tukea toipumiseen ja arjessa jaksamiseen sekä omien voimavarojen tiedostamiseen.

Huumekulmat ovat koulutusmateriaalia, jonka kautta tarjotaan tietoa podcastien ja videoiden keinoin niin lapsille, aikuisille kuin nuorillekin sekä ammattilaisille edelleen jaettavaksi.

5.2. Sisäinen koulutus

Jäsenille tarkoitettujen Superviikonloppujen yhteydessä pidetään yhdistyksen jäsenkokoukset sekä vahvistetaan Irti Huumeista ry:n sisäistä yhteisöllisyyttä vapaaehtoisten ja jäsenten kesken.

Hallituksella ja henkilöstöllä on vuosittain kehittämispäivät, joissa pohditaan esimerkiksi järjestön tulevaisuudennäkymiä ja toiminnan uusia muotoja.

Irti Huumeista ry tarjoaa koulutuksia ja tukitoimia huumeriippuvuutta ja mielenterveys sairauksia sairastaville ihmisille sekä heidän läheisilleen. Koulutukset tapahtuvat verkkoympäristössä ja ovat siten valtakunnallisesti tavoitettavissa.

Teemakoulutuksia järjestetään muun muassa puheeksi otosta, huumausaineista, läheisen prosessista, surusta sekä työelämän näkökulmasta.

6. YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN

Huume- ja potilasjärjestötyössä edistetään päihderiippuvuudesta kärsivien henkilöiden hoitoa ja kuntoutusta, kehitetään hoito-ohjelmia, jotka perustuvat uusimpaan tutkimustietoon ja klinisiin käytäntöihin, vaikutetaan päihdepolitiikkaan ja käytäntöihin sekä osallistutaan päihdepolitiikan muokkaamiseen ja päihdehoitokäytäntöjen kehittämiseen Suomessa.

Irti Huumeista lanseeraa yhdessä Mielenterveystyön keskusliiton kanssa Taklaa Stigma -kampanjan, jolla vähennetään mielenterveys- ja riippuvuussairauksista kärsiviin ihmisiin liittyvää stigmaa ja edistetään ymmärrystä päihderiippuvuudesta sairautena.

Lääkeyhtiöiden kanssa tehtävässä työssä otetaan huomioon eettiset pelisäännöt sekä toimitaan aina Suomen lainsäädännön mukaisesti. Yhteistyössä on hyvä ottaa huomioon myös Irti Huumeista ry:n oman autonomian turvaaminen. Yhteistyötä lääkeyhtiöiden kanssa tehdään tutkimusprojekteissa, jotka keskittyvät päihderiippuvuuden hoitomuotojen kehittämiseen ja arviointiin.

Yhdessä lääkeyhtiöiden kanssa tehdään tietoisuuden lisäämis- ja koulutusohjelmia, joissa käsitellään päihderiippuvuuden hoitoa ja uusia hoitomuotoja ja niiden käyttöä käytännössä. Tavoitteena on edistää molemminpuolista ymmärrystä ja tukea innovatiivisia hoitoratkaisuja. Lääkeyhtiöiden kanssa tehtävän poliittisen vaikuttamisen ja yhteistyön ajatuksena on vaikuttaa päihdepolitiikkaan ja edistää sellaisia lainsäädännön muutoksia, jotka tukevat päihderiippuvuuden parempaa hoitoa ja riippuvuuden ennaltaehkäisyä. Tavoitteena on käynnistää yhteisiä hankkeita sellaisten lääkeyhtiöiden kanssa, jotka omalla toiminnallaan tukevat Irti Huumeista ry:n tavoitteita ja toimintaa.

Irti Huumeista ry:n huume- ja päihde- ja mielenterveysalan keskiössä ovat tiedon jakaminen tutkimustuloksista sekä ammattilais-, vertais- ja kokemusasiantuntijatiedon jakaminen. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön ja uusien hoitomenetelmien tutkimuksen.

Irti Huumeista toteuttaa kampanjoita, joiden tavoitteena on lisätä tietoisuutta huumehaasteista ja läheisen asemasta sekä kannustaa ihmisiä tekemään tietoisia valintoja päihteettömän elämän puolesta.

Yhdistys tarjoaa luotettavaa ja ajantasaista tietoa päihteiden käytön seurauksista ja niiden vaikutuksista fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen. Tiedon saatavuutta painotetaan eri kanavissa, kuten Huumekulma-videosarjassa ja verkkomateriaaleissa. Irti Huumeista pyrkii herättämään ihmisten kiinnostusta päihteiden vaikutuksiin ja rohkaisee heitä tekemään tietoon perustuvia päätöksiä oman hyvinvointinsa suhteen.

Irti Huumeista tekee tiivistä yhteistyötä päihdetyön ammattilaisten ja työelämän edustajien kanssa. Tavoitteena on myös kehittää ja vahvistaa hoitopolkuja ja

tukiverkostoja, jotta huumeriippuvuudesta kärsivät ihmiset saavat tarvitsemaansa apua ja tukea. Lisäksi rakennetaan vahvoja verkostoja muiden järjestöjen ja kuntien kanssa päihdetyön tehostamiseksi ja yhteisen päämäärän saavuttamiseksi sekä toimivien käytänteiden jalkauttamiseksi.

Yhdistyksen toiminnan keskiössä on yhteistyö eri sidosryhmien kanssa. Irti Huumeista tekee tiivistä yhteistyötä päihdetyön ammattilaisten, työelämän edustajien ja muiden järjestöjen kanssa. Tämä yhteistyö mahdollistaa yhteisen kehittämisen, palveluohjauksen, hoitopolkujen luomisen ja tukiverkostojen vahvistamisen huumeriippuvuudesta kärsiville ja heidän läheisilleen.

Irti Huumeista hyödyntää eri viestintäkanavia ja -välineitä tietoisuuden lisäämisessä. Huumekulma-videosarja, joka julkaistaan yhdistyksen YouTube-kanavalla sekä Spotifyssa, tarjoaa tietoa ja asiantuntijahaastatteluja huumeiden vaikutuksista. Näitä videoita kohdennetaan eri kohderyhmille, kuten nuorille, kasvattajille, toipuville, tukea tarvitseville ja päättäjille. Lisäksi verkkokoulutuksilla ja tietoisuilla tavoitetaan ihmisiä eri foorumeilla ja tarjotaan heille luotettavaa tietoa päihteiden käytön seurauksista.

Erilaisilla tapahtumilla, kuten loka-marraskuussa järjestettävillä Terveysneuvontapäivillä, koulutetaan ammattilaisia, vertaisia ja muita osallistujia huumetyöhön liittyvissä käytännöissä. Tavoitteena on jakaa tietoa ja parhaita käytäntöjä suonensisäisesti huumeita käyttävien, toipuvien ja huumetyön ammattilaisten kesken. Lisäksi keskitytään C-hepatiitin torjuntaan ja pyritään edistämään sen eliminointia Suomessa vuoteen 2030 mennessä.

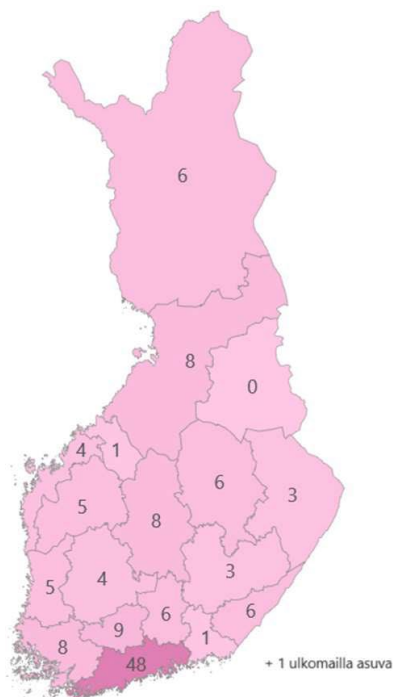
7. VAPAAEHTOISTOIMINTA

Irti Huumeista ry:n vapaaehtoiset ja vertaiset toimivat valtakunnallisesti ja alueellisesti huumeita käyttävien, toipuvien ja heidän läheistensä tukemiseksi. Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa vahvistetaan tarjoamalla monipuolista koulutusta ja tukemalla vapaaehtoisten jaksamista. Irti Huumeista ry:n painopisteenä on lisätä alueellista vapaaehtoistoimintaa ja tarjota tukea, joka edistää järjestön kohderyhmien osallisuutta vapaaehtoistoiminnan avulla.

Vapaaehtoistoiminta jakautuu vertais- ja kokemustoimintaan sekä muuhun tukeen, ohjaukseen ja neuvontaan. Satunnaisuontoisessa vapaaehtoistoiminnassa ihmiset voivat osallistua vapaaehtoistoimintaan yksittäisten tehtävien, kuten toimistotehtävien, tietoisuuden lisäämisen tai tempausten muodossa.

Kartta 2: Irti Huumeista ry:n vapaaehtoisten jakauma kunnittain vuonna 2023, vapaaehtoisia on yhteensä 120

Vertais- ja kokemustoimijat toimivat etä- ja lähivertais tukiryhmien ja toiminnallisten ryhmien ohjaajina, yksilöllisen vertaistuen tarjoajina, kouluttajina sekä tiedon jakajina toipumista edistäen. Läheisryhmänohjaajia rekrytoidaan erityisesti niille alueille, joissa ryhmiä ei vielä ole tai joissa ryhmä on tauolla. Verkkoläheisryhmiä järjestetään eri rooleissa oleville läheisille tarpeen mukaan. Läheisryhmänohjaajat ohjaavat Läheisten leirillä läheisryhmiä.

Sururyhmiä järjestetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Läheisille ja huumeisiin menehtyneiden läheisille tarjotaan tukea Toivo-vertaistukisovelluksessa. Vapaaehtoiset osallistuvat alueillaan Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuuksiin, ja läheiset pitävät tilaisuuksissa muistopuheenvuoroja.

Sosiaalisessa mediassa on tarjolla ympärivuorokautista vertaistukea niin huumeriippuvuuteen sairastuneiden vanhemmille, sisaruksille, puolisoille, isovanhemmille, ystäville ja kavereille kuin muille läheisille ja huumekuoleman kohdanneille läheisille sekä toipuvillekin. Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan läsnäololla sosiaalisessa mediassa.

Huumekulma-sarjaa kuvataan, ja lisäksi tuotetaan materiaalia sosiaaliseen mediaan. Nuorille suunnattu Luovi-Studio toteutetaan yhteistyössä Ammattiopisto Luovin kanssa.

Läheiskokemusasiantuntijat pitävät puheenvuoroja yhdistyksen sisäisissä ja ulkoisissa tilaisuuksissa ja kouluttavat ammattilaisia sekä opiskelijoita. Toimintaa tehdään myös yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Läheiskokemusasiantuntijoiden kouluttamista jatketaan.

Irti Huumeista ry:n hyvinvointia edistävässä toiminnassa kuten jalkapallotoiminnassa tarjotaan tukea huumeriippuvuuden kanssa eläville. Jalkapallotoimintaan kuuluvat pelit ja yhteiset vertaistuelliset kokoontumiset. Jalkapallotoimintaa kehitetään myös nuorille sopivaksi.

Tuki-, ohjaus- ja neuvontatoimintoihin kuuluu erillisen koulutuksen vaativista toimintamuodoista Irti Huumeista -puhelin ja Sekasin-chat. Näissä vapaaehtoiset tarjoavat tutkittua ja kokemusperäistä tietoa, ohjausta ja neuvontaa kaikille näihin toimintoihin yhteyttä ottaville.

Vapaaehtoiset osallistuvat erilaisiin kampanjoihin ja tekevät viestinnällisiä vapaaehtoistoiminnan tehtäviä, muun muassa jakavat yhdistyksen materiaalia omilla alueillaan ja osallistuvat Irti-lehden tekoon. Lisäksi vapaaehtoiset osallistuvat mahdollisuuksien mukaan verkostoihin ja tilaisuuksiin omilla alueillaan ja järjestävät Läheisteniltoja, Huumeiltoja ja muita tilaisuuksia.

Jokaiselta alueelta voi toimia yksi vapaaehtoinen vapaaehtoisena alueyhdyshenkilönä. Alueyhdyshenkilötoiminnan kehittämistä jatketaan siten, että uusia alueyhdyshenkilöitä koulutetaan niin, että lopulta jokaisella hyvinvointialueella on vähintään yksi alueyhdyshenkilö.

Vapaaehtoisille järjestetään monipuolista koulutusta kasvokkain ja verkossa, tarjotaan työnohjauksellisia keskusteluita ryhmissä ja yksilöllisesti sekä mahdollistetaan vertaistuellisia yhteydenpitokanavia. Vapaaehtoistoiminnan tuloksellisuutta sekä vapaaehtoisten hyvinvointia ja jaksamista seurataan säännöllisesti kyselyjen, mittareiden ja palautteiden avulla. Yhdistyksen asiakasraati jatkaa toimintaansa. Vapaaehtoisille viestitään ajankohtaisista asioista sähköpostitse, ja heille kootaan ajantasaista tietoa toimintansa tueksi. Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan kaikkiin toimintoihin eri kanavissa. Vapaaehtoisia kannustetaan kutsumaan omilla alueillaan uusia toimijoita mukaan. Työntekijät koordinoivat ja kehittävät toimintaa sekä kouluttavat vapaaehtoisia. Vapaaehtoisia aletaan kouluttaa myös 5-step -menetelmään, kun työntekijät saavat koulutusluvut.

Verkkokoulutuksia tarjotaan vapaaehtoisten lisäksi työelämätoimijoille, ammattilaisille ja läheisille. Ammattilaisia ja opiskelijoita koulutetaan läheisnäkökulmasta ja riippuvuudesta. Oppilaitosten kanssa jatketaan yhteistyötä opinnäytetöiden, harjoitteluiden ja vapaaehtoistoiminnan kurssien kurssisuoritusten muodossa.

8. LÄHEISTYÖNKESKUS JA PERHETYÖ

Läheistyönkeskus tarjoaa tukea läheisille puhelin- ja videovälitteisten sekä kasvokkain tapahtuvien kohtaamisten kautta. Läheistyön vastaava ja läheiskokemusasiantuntija toimivat työparina. Läheistyönkeskus jatkaa toimintaansa Helsingin kaupungin tiloissa

tarjoten kriisitukea läheisille, toipuville ja huumeita käyttäville henkilöille. Yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa tiivistetään Itä-Helsingissä läheisten tavoittamiseksi. Yhteistyössä kaupungin kanssa järjestetään infotilaisuuksia ja läheisten iltoja Itä-Helsingissä.

Vuonna 2025 vahvistetaan perhetyötä ja toteutetaan perheviikonloppuja ja -leirejä. Läheistyönkeskuksen painopisteenä on näyttöön perustuvan 5 Steps -menetelmän käyttöönotto yhteistyössä Suomessa Addiction and families networkin, AFINetin, kanssa ja toimijoiden kouluttaminen laajasti menetelmän käyttöön.

Läheistyönkeskus vahvistaa läheis- ja perhetyön tarpeen ymmärrystä yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Toiminnassa korostetaan ammatillisen ja läheiskokemusasiantuntijoiden panosta huume-, perhe- ja läheistyössä toipumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kriisityö toteutetaan yksilö-, pari- ja perhetapaamisten, ryhmätoimintojen sekä läheiskokemusasiantuntijan ja läheistyön vastaavan työparityönä.

Läheistyönkeskus tarjoaa kohtaamisia myös ammattilaisten kanssa valtakunnallisesti, alueellisesti ja verkossa. Toiminnan tavoitteena on tukea läheisiä ja perheitä. Samalla muotoillaan palveluohjauksen malli kriisituen jälkeen. Tavoitteena on, ettei asiakas putoa palvelujärjestelmästä ulos, vaan ohjautuu seuraavan tuen piiriin.

Surutyöllä vastataan ihmisten hätään huumekuoleman jälkeen. Valtakunnallisuus toteutuu surutyössä verkkovertaistuellalla ja -tapaamisilla sekä suljetussa sururyhmässä. Kymmenen kerran sururyhmä toteutetaan kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi järjestetään Suruviikonloppu.

Kriisiauttamisessa vastataan läheisten pitkäaikaiseen tuen tarpeeseen tai äkilliseen kriisitilanteeseen puhelimitse, sähköisesti ja kasvotusten. Erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten tukemiseen. Lisäksi toiminta tukee työssä ja opiskeluissa käyviä läheisiä tarjoamalla iltavastaanottoa kerran viikossa sekä järjestämällä kerran kuussa teemallisia läheisten iltoja.

9. KOUTSITOIMINTA

Koutsitoiminta on kehittynyt 2020 vuodesta alkaen. Irti Huumeista ry:n alla toimii huudikoutseja, läheiskoutseja ja nuorisokoutseja. Toiminta käynnistyi Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn rahoituksella. Tulevaisuudessa Urlus-säätiö tukee taloudellisesti ja toiminnallisesti nuorten huudikoutsitoimintaa.

Irti Huumeista ry:n koutsit jalkautuvat julkisiin tiloihin, tapahtumiin ja paikkoihin, joissa kohderyhmät viettävät aikaa sekä vaikuttavat erilaisilla pop up -tapahtumilla, seminaareilla, keskustelutilaisuuksilla sekä tempauksilla yhteisöjen ja Suomen hyvinvointia edistäen.

Jalkautuvalla toiminnalla vahvistetaan tietoisuutta ja kutsutaan erityisesti nuoria mielekkääseen sekä huumehaittoja vähentävään ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Kohderyhmät kutsutaan mukaan tapahtumien ja vaikuttamistoiminnan toteuttamiseen, suunnitteluun sekä kehittämiseen. Helsingin poliisi sitoutuu kehittämään nuorisokoutsi-, huudikoutsi- ja läheiskoutsitoimintaa yhdessä Irti Huumeista ry:n kanssa.

9.1. Huudikoutsit

Huudikoutsitoiminnan painopisteenä vuonna 2025 on alueellisen toiminnan vahvistaminen. Toiminnalla edistetään julkisissa tiloissa sekä asemanseuduilla oleskelevien ja asioivien ihmisten turvallisuuden tunnetta, vahvistetaan erilaisten ihmisten keskinäistä ymmärrystä sekä vähennetään ennakkoluuloja. Toimintamenetelminä ovat jalkautuminen, verkostoyhteistyö, Turvalliset Huudit -seminaarit ja muut tapahtumat.

Huumeidenkäytön lisääntyessä käytön näkyvyys julkisissa tiloissa ja asemanseuduilla lisääntyy. Useat hyvinvointialueet tunnistavatkin tarpeen huudikoutsitoiminnalle.

Huudikoutsit ovat henkilöitä, joilla on omakohtaista kokemusta päihderiippuvuudesta ja mahdollisesti vankilatuomioista sekä tällaisesta elämästä irrottautumisesta. He pystyvät jakamaan omia kokemuksiaan sekä ymmärtämään päihteitä käyttävien henkilöiden tunteita ja kokemuksia. Toiminnalla pyritään vähentämään päihteiden käytöstä aiheutuvia haittoja julkisissa tiloissa sekä asemilla oleskelevien keskuudessa. Huudikoutsit myös jakavat repussa helposti kannettavia välipaloja.

Huudikoutsitoiminnan tavoitteena on lisätä ihmisten tietoisuutta päihdesairaudesta sekä edistää asenteiden muutosta päihteitä käyttäviä henkilöitä kohtaan.

Huudikoutsitoiminnan kautta luodaan vertaistukea ja mahdollistetaan päihteistä irtautuneiden henkilöiden kokemusten jakaminen. Huudikoutsit voivat tulla toimintaan vapaaehtoisina tai työllistämistoimien kautta työkokeilijoina.

Huudikoutseja ohjataan ja tuetaan työelämävalmiuksien kehittämisessä sekä avustetaan tulevaisuuden suunnittelussa ja jatkokuntoutuksessa.

Käynnissä olevan toiminnan aikana on huomattu, että huudikoutsitoiminnalla on iso merkitys huudikoutsien toipumisen ja elämänhallinnan edistämisessä. Huudikoutsitoiminta tarjoaa toipumista edistävän yhteisön, jossa voi tehdä hyvää ja saada tukea tarvittaessa. Toimintaa on kehitetty yhteisöllisempään suuntaan, jossa huudikoutsit tekevät vapaaehtoisena jalkautuvaa vertaistytötä. Toipumista edistävät huudikoutsikoulutus, jalkautuva vertaistytö, vertaistuki ja työntekijöiden antama tiivis tuki ja ohjaus.

Toimintaa toteutetaan jalkautumalla yhdessä pareina ja ryhmässä. Työtä voidaan myös tehdä työparityöskentelynä, jossa huudikoutsit voivat jalkautua työparina sellaisen vapaaehtoisen kanssa, jolla ei ole omaa päihteidenkäyttö- tai rikostaustaa.

Kaikki huudikoutsit käyvät huudikoutsikoulutuksen. Koulutuksen kautta kohderyhmä pääsee kehittämään omia vahvuuksiaan ja työelämätaitojaan. Koulutuksessa perehdytään työelämän pelisääntöihin, yhteistyöhön julkisen tilan toimijoiden kanssa, sote-palvelujärjestelmään, pohditaan omaa hyvinvointia edistäviä elementtejä ja toipumista turvaavia asioita sekä opetellaan yhteisössä työelämätaitoja ja vapaaehtoistoimintaa.

Toiminnassa huomioidaan jokaisen omat vahvuudet ja annetaan mahdollisuus hyödyntää niitä. Huudikoutsikoulutuksia järjestetään vuoden 2025 aikana non-stop-periaatteella, tarpeen mukaan ympäri vuoden. Huudikoutsitoimintaan mukaan haluaville vapaaehtoisille on olemassa myös verkkokoulutus, jonka he tekevät ennen jalkautumiseen osallistumista.

Huudikoutsit kohtaavat päihteitä käyttäviä henkilöitä kiireettömästi ja tarjoavat vertaistukea. He ohjaavat tarvittaessa palveluiden piiriin ja motivoivat päihteitä käyttäviä muutokseen.

Huudikoutsit kartoittavat asemilla oleskelevien henkilöiden kiinnostuksenkohteita ja järjestävät heidän kanssaan erilaisia pop up -tapahtumia ja -kokeiluja. Tällaiset tapahtumat muuttavat eri ihmisryhmien välistä vuorovaikutussuhdetta positiiviseen suuntaan. Samalla pyritään vähentämään nuorten päihdekokeiluja ja tarjoamaan päihteetöntä sisältöä ihmisten elämään.

Pop up -tapahtumia järjestetään tasaisesti ympäri vuoden julkisissa tiloissa, asemilla ja niiden läheisyydessä. Tapahtumiin kutsutaan mukaan niin nykyisiä kuin uusiakin yhteistyökumppaneita, jotka liittyvät kunkin tapahtuman teemaan.

Toiminnan tukena toimii arviointi- ja kehittämistyöryhmiä. Arviointi- ja kehittämistyöryhmissä on edustus poliisista, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista, julkisesta liikenteestä sekä katujen ja puistojen kunnossapidosta.

9.2. Nuorisokoutsit

Nuorille kohtaaminen voi olla ratkaiseva ehkäisevän työn näkökulmasta. Ohjauksessa hyödynnetään huudikoutsikoulutuksessa saatuja tietoja erilaisesta, alueella tarjolla olevasta, järjestöjen sekä kaupungin järjestämästä toiminnasta ja palveluista.

Nuorten huudikoutsitoiminnassa tarjotaan nuorille mielekästä tekemistä ja mahdollisuuksia osallistua tapahtumiin yhdessä työntekijöiden ja huudikoutsien kanssa. Samalla kohtaamiset vahvistavat nuorten päihteettömyyttä ja terveitä elämänvalintoja. Nuoret kutsutaan mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan heille suunnattua toimintaa ja tapahtumia.

Nuoria kohdataan jalkautumalla sinne, missä nuoret viettävät aikaansa. Palkattu työntekijä ja vapaaehtoiset nuorisokoutsit tekevät yhdessä kohtaavaa työtä. Jos nuoren tilanne sitä vaatii, tehdään tarvittaessa myös verkostotyötä.

Tavoitteena on lisätä nuorten osallistumista terveisiin päihteettömiin toimintoihin. Toiminnan tavoite on myös lisätä ympäristön turvallisuutta tuomalla julkisiin tiloihin ja asemanseuduille jalkautuvaa nuorisotyötä, joka painottuu huumeidenkäytön ehkäisyyn.

Toiminta tarjoaa nuorille yhteisön, jossa voi tehdä hyvää, kokea osallisuutta ja saada tukea. Toiminta on yhteisöllistä, mutta nuori kohdataan myös aina yksilönä. Nuorisokoutsit koulutetaan ennen jalkautumista, ja heillä voi olla omakohtainen päihdekokemus. Toiminta antaa heille onnistumisen kokemuksia, mahdollisuuden auttaa ja tehdä mielekästä toimintaa päihteettömänä. Nuorisokoutsitoimijat ovat täysi-ikäisiä. Kohdattavat nuoret ovat iältään arviolta 12–20-vuotiaita.

Työntekijät ja nuorisokoutsit jalkautuvat nuorten pariin neljä kertaa viikossa. Viikko-ohjelma ja jalkautumiset suunnitellaan etukäteen pääkaupunkiseudulle.

Pop up -tapahtumia järjestetään neljä kertaa vuodessa yhdessä nuorten kanssa.

Tapahtumissa on musiikkia, ja nuorten suunnittelemaa yhteistä päihteetöntä tekemistä.

Tapahtumat voivat olla julkisissa tiloissa, asemanseuduilla tai vaikkapa nuorisotalolla. Pop up -tapahtumien avulla jaetaan tietoa, vähennetään päihteitä käyttäviin henkilöihin kohdistuvaa stigmaa sekä kohdataan nuoria ja muita alueella liikkuvia.

Nuorten huudikoutsitoiminnan kehittämistä varten kootaan raati, joka suunnittelee ja on mukana toteuttamassa pop up -tapahtumia yhdessä huudikoutsien ja työntekijöiden kanssa. Raati kokoontuu kerran kuussa.

Toimintaa arvioidaan ja seurataan Irti Huumeista ry:n tehdyn vuosikellon mukaisesti niin, että numeraalinen tieto kerätään kuukausittain ja laadullinen arviointi kerätään nuorille tehtävistä kyselyistä, jalkautumisista, pop up -tapahtumista ja nuorten raadista.

9.3. Läheiskoutsit

Läheiskoutsitoiminnassa läheiskoutseiksi koulutautuneet läheistaustaiset vapaaehtoiset jalkautuvat yhdessä huudikoutsien kanssa. Ideana Läheiskoutsitoiminnassa on saada huumeita käyttävien ihmisten läheisiä mukaan vapaaehtoistoimintaan, jalkautumaan kaduille ja antamaan ja saamaan vertaistukea. Läheiskoutsina on mahdollista päästä myös suunnittelemaan ja toteuttamaan pop up -tapahtumia. Tapahtumien tarkoituksena on tavoittaa muita läheisiä, joille voi tarjota muun muassa vertaistukea.

Ennen jalkautumista läheiskoutsit suorittavat koulutuksen, jossa käsitellään esimerkiksi eettistä kohtaamista sekä jalkautumisen mahdollisesti herättämiä tunteita.

9.3. Muu koutsitoiminta

Koutsista tapahtuu Irti Huumeista ry:n kaikissa toiminnoissa. Se on kohdennettu yhdistyksen asiakaskohderyhmille. Koutsitoimintaa kehitetään yhdessä Irti Huumeista ry:n vapaaehtoisten kanssa niin, että yhdistyksessä on tulevaisuudessa mahdollista toimia muun muassa mentorikoutsina, kulttuurikoutsina, hyvinvointikoutsina ja perhekoutsina.

10. JOHTAMINEN, HALLINTO JA TALOUS

Irti Huumeista ry jatkaa organisaation tehokasta johtamista ja resurssien hallintaa. Järjestö kehittää järjestelmällisiä menetelmiä varainhankintaan ja budjetin hallintaan samalla varmistaen kestäväen rahoituspohjan toiminnalle. Irti Huumeista ry:n toimintaa johtaa moniammatillinen ja kattavasti Suomea alueellisesti edustava hallitus.

Arjen toimintaa johtaa toiminnanjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa. Irti Huumeista ry:n hallinnon painopisteenä on kehittää johtamisen rakenteet kestäviksi ja samalla vahvistaa taloutta ja hallintoa sekä edistää työhyvinvointia.

Johtoryhmä huolehtii alueellisesti toimintapaikkakuntien avustuksien hausta, selvityksistä, toimintasuunnitelmista sekä raportoinnista ja tilityksistä. Vuonna 2025 yhteistyötä kehitetään 21 hyvinvointialueella ja Helsingissä sekä kunnissa, joissa yhteistyöllä on pitkät perinteet.

Toiminta jakautuu eri avustusten ja rakenteiden mukaan. Rahoitus perustuu Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn, sosiaali- ja terveysministeriön, hyvinvointialueiden ja kuntien avustuksiin sekä säätiörahoituksiin. Tavoitteena on kohtuullisen ylijäämän saavuttaminen vuosittain ja vakaan taloustilanteen säilyttäminen.

Johtaminen keskittyy strategisten tavoitteiden saavuttamiseen, talouden ja hallinnon prosessien kehittämiseen sekä työntekijöiden ja työhyvinvoinnin tukemiseen. Työhyvinvointia edistetään muun muassa kehittämis- ja työhyvinvointipäivillä, työterveyshuollolla ja työnohjauksella. Työntekijöiden osaamista ja ammatillisuutta vahvistetaan koulutusten avulla.

Yhdistyksen korkein päätöksenteko tapahtuu kevät- ja syyskokouksissa, jotka linjaavat toimintaa, ja joista kevätkokous valitsee hallituksen. Hallitus vastaa strategisesta toiminnasta vuosikokousten välillä, ja toiminnanjohtaja vastaa operatiivisesta toiminnasta. Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan rahoitus tulee pääosin STEAn kohdennetusta toiminta-avustuksesta. Läheistyönkeskuksen rahoitus tulee kunnalta sekä STEAn toiminta-avustuksista (Ak-toiminta-avustus). Hallinnon ja taloudenhoidon palveluiden, viestinnän, vaikuttamisen, jäsenpalveluiden kehittämisen ja arvioinnin rahoitus taas tulee pääosin STEAn yleisavustuksesta (Ay1-avustus). Hanketoiminnan rahoitusta haetaan STEAn hankeavustuksesta.

Rahoituksellisesti yhdistyksen toiminta perustuu pääosin STEAn avustuksiin. Lisäksi avustuksia haetaan eri lähteistä. Irti Huumeista ry:n tavoitteena on vahvistaa maksuvalmiutta ja talouden tasapainoa. Vuoden 2025 tulostavoitteena on 10 000 euron ylijäämä.

11. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Huumeekysymys on kansainvälinen, ja se eroaa valtavasti eri maissa. Ääripäissä ovat avointa huumesotaa käyvät valtiot ja joissakin maissa saatavat kuolemantuomiot pienistäkin käyttörikoksista. Samalla esimerkiksi Euroopan keskeisissä maissa löyhennetään huumeisiin liittyvää lainsäädäntöä.

Irti Huumeista ry näkee, että suomalainen kahden raiteen huumeepoliittinen linja yhdistää erityisellä tavalla oikeusvaltion ja hyvinvointivaltion periaatteet sekä on käytännönläheinen ja ratkaisukeskeinen tapa suhtautua huumeekysymykseen.

Irti Huumeista järjestää koulutuksia yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä osallistuu muiden järjestämiin koulutuksiin. Järjestö jakaa myös tietoja sen toiminnoista sekä huumeekysymyksistä ja tukee vapaaehtoistoimintaa kansainvälisellä yhteistyöllä.

Vuonna 2025 Irti Huumeista laajentaa kansainvälistä yhteistyötään, osallistuu globaaleihin foorumeihin ja vaihtaa parhaita käytäntöjä muissa maissa toimivien järjestöjen kanssa. Tämä monipuolistaa lähestymistapoja huumeongelmien ehkäisyssä ja hoidossa.

12. SEURANTA, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Irti Huumeista asettaa selkeät, mitattavat tavoitteet jokaiselle toiminta-alueelle ja kehittää jatkuvan palautteen ja arvioinnin menetelmiä. Näin varmistetaan joustava reagointi muuttuviin olosuhteisiin ja parannetaan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta.

Painopisteenä seurannassa ja arvioinnissa on automatisoida tiedon kokoamista tekoälyä hyödyntäen sekä samalla tehostaa työtä sekä vähentää hallinnollista kuormitusta työntekijöiltä. Tietoa kerätään kuukausittain, ja tulokset esitellään johtoryhmälle ja hallitukselle neljä kertaa vuodessa.

Irti Huumeista ry:n toiminnassa seuranta ja arviointi ovat keskeisiä osa-alueita. Seurannassa ja arvioinnissa hyödynnetään numeraalisten ja laadullisten mittareiden lisäksi yhdistyksen omia kyselyitä ja yhteistyökumppaneiden antamaa palautetta. Kohderyhmistä koostuva asiakasraati on arvioinnin tukena.

Seurannan ja arvioinnin perusteella esiin nousevat teemat otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä, viestinnässä ja potilas- sekä asiakastyössä. Kehittämistoiminta perustuu strategiaan tavoitteisiin, ja tarvittaessa hallitus ja johtoryhmä arvioivat uusien hankkeiden tarpeen sekä linjaavat toimintaa. Hankkeet valitaan vuosittain yhdistyksen tavoitteiden ja seurannan pohjalta, ja ne vastaavat ajankohtaisiin tarpeisiin sekä yhteiskunnan muutossuuntiin.

Irti Huumeista ry:n omat ja yhteistyöhankkeet kohdistuvat asiakkaiden tarpeisiin ja täydentävät perustyötä. Hanketoiminnassa huomioidaan huumeita käyttävien, toipuvien

ja heidän läheistensä tarpeet sekä huumehaittojen ennaltaehkäisy yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasolla.

Kokonaisuutena arviointi, seuranta ja kehittäminen ovat olennainen osa Irti Huumeista ry:n toimintaa vuonna 2025, ja ne varmistavat toiminnan jatkuvan kehittämisen ja kohdentamisen asiakkaiden tarpeisiin.

TALOUSARVIO 2025

	Talousarvio 2025	TA 2024	Tot. 30.6.2024	TP 31.12.2023
Yhteiskuntavaikuttaminen ja hallinto				
STEA Ay1	368 840,16 €	361 608,00 €	179 574,00 €	342 048,00 €
Muut tuotot				0,00 €
	368 840,16 €	361 608,00 €	179 574,00 €	342 048,00 €
Henkilöstökulut	-224 280,66 €	-219 883,00 €	-105 538,33 €	-165 157,15 €
Ykv kulut ja hallinnon muut kulut	-144 559,50 €	-141 725,00 €	-115 540,37 €	-190 512,83 €
	-368 840,16 €	-361 608,00 €	-221 078,70 €	-355 669,98 €
Ykv kulut ja hallinto yhteensä	0,00 €	0,00 €	-41 504,70 €	-13 621,98 €
Vertais-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminta				
STEA AK3	170 000,00 €	190 000,00 €	95 756,63 €	175 515,35 €
Muut avustukset	75 000,00 €	50 000,00 €	97 765,85 €	59 689,85 €
Muut tuotot	5 000,00 €	5 000,00 €	6 230,00 €	6 093,06 €
Muut tuotot, julkinen				
	250 000,00 €	245 000,00 €	199 752,48 €	241 298,26 €
Henkilöstökulut	-163 197,96 €	-159 998,00 €	-71 005,34 €	-153 207,60 €
Toimintakulut ja muut kulut	-86 802,04 €	-85 002,00 €	-49 196,82 €	-88 090,66 €
	-250 000,00 €	-245 000,00 €	-120 202,16 €	-241 298,26 €
Vertais-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminta yhteensä	0,00 €	0,00 €	79 550,32 €	0,00 €
Irti Huumeista ry:n (IH) Läheistyönkeskus				
STEA AK11245	105 000,00 €	105 000,00 €	49 797,36 €	92 702,64 €
Muut avustukset	40 000,00 €	50 000,00 €	26 250,00 €	32 500,00 €
Muut tuotot	1 000,00 €	1 000,00 €	0,00 €	0,00 €
	146 000,00 €	156 000,00 €	76 047,36 €	125 202,64 €
Henkilöstökulut	-96 590,00 €	-96 590,00 €	-45 588,98 €	-77 058,59 €
Toimintakulut ja muut kulut	-49 410,00 €	-59 410,00 €	-28 361,72 €	-48 144,05 €
	-146 000,00 €	-156 000,00 €	-73 950,70 €	-125 202,64 €
Läheistyönkeskus yhteensä	0,00 €	0,00 €	2 096,66 €	0,00 €
Huudikoutsitoiminta				
STEA AK11324	155 000,00 €	169 490,00 €	87 450,40 €	144 549,60 €
Muut avustukset	0,00 €	30 000,00 €	0,00 €	10 762,50 €
Henkilöstökulut	-65 000,00 €	-80 790,00 €	-22 793,95 €	-45 961,95 €
Toimintakulut ja muut kulut	-26 000,00 €	-54 700,00 €	-20 491,01 €	-45 350,15 €
Eteenpäin delegoitava avustus	-64 000,00 €	-64 000,00 €	0,00 €	-64 000,00 €
Huudikoutsitoiminta yhteensä	0,00 €	0,00 €	44 165,44 €	0,00 €
Hanke Irti huudeista				
STEA C7762	0,00 €	0,00 €	0,00 €	28 107,00 €
Muut tuotot, julkinen				0,00 €
Henkilöstökulut	0,00 €	0,00 €	0,00 €	-11 905,20 €
Toimintakulut ja muut kulut	0,00 €	0,00 €	0,00 €	-16 201,80 €
Eteenpäin delegoitava avustus	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Hanke yhteensä	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Hanke	Espeen Illusia ja huudikoutsit				
STEA / Sininauhasäätiö	25 000,00 €	77 500,00 €	92 367,62 €	54 835,06 €	
Henkilöstökulut	-15 000,00 €	-55 250,00 €	-23 624,84 €	-42 538,87 €	
Toimintakulut ja muut kulut	-10 000,00 €	-22 250,00 €	-5 898,37 €	-12 296,19 €	
Hanke yhteensä	0,00 €	0,00 €	62 844,41 €	0,00 €	
Hanke	Paikka auki				
STEA C10614	0,00 €	0,00 €	25 633,31 €	21 751,69 €	
Henkilöstökulut	0,00 €	0,00 €	-8 684,39 €	-18 928,64 €	
Toimintakulut ja muut kulut	0,00 €	0,00 €	-2 657,51 €	-2 823,05 €	
Hanke yhteensä	0,00 €	0,00 €	14 291,41 €	0,00 €	
AK Lappeenranta					
STEA tuotot	173 195,00 €		69 000,00 €	0,00 €	
Muut avustukset	30 000,00 €		0,00 €	0,00 €	
Muut tuotot	0,00 €		0,00 €	0,00 €	
Tuotot yhteensä	203 195,00 €		69 000,00 €	0,00 €	
Henkilöstökulut	-123 195,00 €		-8 758,66 €	0,00 €	
Toiminta ja muut kulut	-80 000,00 €		-20 965,61 €	0,00 €	
Kulut yhteensä	-203 195,00 €		-29 724,27 €	0,00 €	
Hanke yhteensä	0,00 €		39 275,73 €	0,00 €	
Nuorisokoutsitoiminta					
STEA tuotot	106 700,00 €		0,00 €		
Muut avustukset	50 000,00 €		50 000,00 €		
Muut tuotot	0,00 €		0,00 €		
Tuotot yhteensä	156 700,00 €		50 000,00 €		
Henkilöstökulut	-104 850,00 €		0,00 €		
Toiminta ja muut kulut	-51 850,00 €		0,00 €		
Kulut yhteensä	-156 700,00 €		0,00 €		
Hanke yhteensä	0,00 €		50 000,00 €		
Haittoja vähentävän työn hanke ja Terveysneuvon ohjelmapäivät					
STM Tartuntatautien valvonnan määräraha	10 000,00 €	10 000,00 €	0,00 €	10 000,00 €	
Osallistumismaksut ja muut tuotot	19 000,00 €	19 000,00 €	0,00 €	33 320,60 €	
Henkilöstökulut	-10 000,00 €	-10 000,00 €	0,00 €	-32 027,81 €	
Muut kulut	-19 000,00 €	-19 000,00 €	-107,00 €	-11 333,84 €	
Henkilöstö- ja muut hankekustannukset					
Yhteensä	0,00 €	0,00 €	-107,00 €	-41,05 €	
Varainhankinta					
Jäsenmaksutuotot	7 000,00 €	7 000,00 €	65,00 €	7 827,50 €	
Lahjoitukset ja keräystuotot	9 500,00 €	9 500,00 €	5 584,45 €	15 961,02 €	
Muu varainhankinta	10 000,00 €	36 500,00 €	20 000,00 €	58 879,05 €	
Varainhankintakulut	-2 000,00 €	-2 000,00 €	-1 331,62 €	-1 950,31 €	
Muut varainhankinnalla katettavat kulut	-24 500,00 €	-41 000,00 €	-7 735,25 €	-30 232,69 €	
Varainhankinta yhteensä	0,00 €	10 000,00 €	16 582,58 €	50 484,57 €	

Rahoitustuotot ja kulut				
Tuotot	600,00 €	0,00 €	540,26 €	644,90 €
Kulut	-50,00 €	0,00 €	-17,70 €	-35,40 €
Yhteensä	550,00 €	0,00 €	522,56 €	609,50 €
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00 €	10 000,00 €	267 717,41 €	37 431,04 €

Lue lisää
www.irtihuumeista.fi

#IRTIHUUMEISTA
#KIINNIELÄMÄSSÄ
#HYVÄKIERTOON
#YHDESSÄENEMMÄN
#IHMISARVOISTAELÄMÄÄ

